

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

ANON

Afroamerikai népzene – az afrikai zene bekerülése Észak-Amerika kultúrájába / African-American Folk Music – Getting African Music into North American Culture (1)

Eredeti közlés/Original publication:

NépzeneTár, 2011. június 20., 18:20

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.003.438

Dátum/Date: 2019. március / March

filename: anon_2011_AfroAmNepzene(1)

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

ANON: Afroamerikai népzene – az afrikai zene bekerülése Észak-Amerika kultúrájába / African-American Folk Music – Getting African Music into North American Culture (1), *AHU MATT*, 2019, **pp. 1–7. old.**, No. 000.003.438, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Az Interneten / At the Internet

Megjegyzés / Note:

ellenőrzött és szerkesztett szöveg / controlled and edited text

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, rövid áttekintés: hogyan, milyen utakon jutott be az afrikai zene az észak-amerikai kultúrába

African research in Hungary, brief overview: how, in what ways did African music get into North American culture

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMEN-
TUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC
SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian,
Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikanisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

AFROAMERIKAI NÉPZENE (1) AZ AFRIKAI ZENE BEKERÜLÉSE ÉSZAK-AMERIKA KULTÚRÁJÁBA

ANON

Népzenetár, 2011. június 20., 18:20

A világ zenei változásainak legmeghatározóbb eseménye az amerikai rabszolgasággal áll szoros kapcsolatban. Ez a folyamat az amerikai gyarmatosítás és a vele szorosan összefüggő rabszolgaság megjelenésével, azaz az afrikai feketék tömeges elhurcolásával kezdődött. A rabszolgák leginkább Nyugat-Afrikából érkeztek, magukkal hozták zenéjüket, kultúrájuk egyéb elemeit, kommunikációs mintáikat, amelyek segítségével meg tudtak birkózni az új kihívásokkal.

Az afrikaiak az Újvilágban kapcsolatba kerültek egy hatalmas és változatos európai zenei hagyománnyal, a kapcsolat természete eltérő volt Észak- és Dél-Amerikában, a karibi térségben, az ültetvényeken és a városokban. A fekete közösségek különböző módon reagáltak az európai – és időnként amerikai-indián – zenei hatásokra. Az afrikai feketék eredetileg nagyrészt homogén kultúrájából zenei szubkultúrák jöttek létre, ami a 19-20. század fordulóján igen nagy hatást gyakorolt a feketéktől idegen, európai és más vidékeken élő közösségek zenéjére.

Ugyanez igaz azonban az amerikai fehér közösségekre is: a fekete afrikaiak kultúrája kezdetektől hatással volt a fehérek népzenejére. Ez a hatás érhető tetten nagyon sok nyugati populáris zene (Western popular music) kialakulásában. Fontossága felbecsülhetetlen a ragtime és a jazz megjelenését tekintve, ezek városi elágazásaiban, így a gospelben, a rockban és a soulban. Áthatja a mindennapi élet zenéjét, sőt jelen van a komolyzenében is, Észak- és Latin-Amerikában legalább annyira, mint Európában.

GREAT SALE
of
SLAVES
JANUARY 10, 1855

THREE SLAVES TO BE OFFERED FOR SALE at Public Auction at the SLAVE MARKET, CHICAGO, ILLINOIS, at the SLAVES of JOHN CARTER, Esq., of LEWIS COUNTY, KY. On Account of His Son-in-law, a Freedman. The Slaves, (born from 1810 to 1840) are the property of the CARTER PLANTATION at CHICK'S RUN, Lewis County, Kentucky.

.....

3 Bucks Aged from 20 to 26, Strong, Able-bodied
1 Wench, Sallie, Aged 42, Excellent Cook
1 Wench, Lize, Aged 23 with 6 mo. old Picinniny
One Buck Aged 52, good Kennel Man
17 Bucks Aged from twelve to twenty, Excellent

.....

NOTE: Slaves, (born from 1810 to 1840) are the property of the CARTER PLANTATION at CHICK'S RUN, Lewis County, Kentucky. On Account of His Son-in-law, a Freedman. The Slaves, (born from 1810 to 1840) are the property of the CARTER PLANTATION at CHICK'S RUN, Lewis County, Kentucky.

JOHN CARTER, Esq.
No. 4 Clarkburg Lewis County, Kentucky

Egyesek úgy gondolják, hogy az amerikai feketék zenéje alapvetően afrikai eredetű, ami a migráció folytán változatlan maradt. Mások szerint a feketék zenéje egyszerűen csak másolata a nyugati formának és stílusnak. Egy harmadik elmélet úgy tartja, a fekete amerikaiak felülmúlhatatlanul kreatívak, ugyanakkor semmi másra nem alkalmasak, mint spontán zenei kifejezésekre.

Mindezek után a „fekete” zene mibenlétét illetően felmerül a kérdés: minden zene, amit afroamerikaiak adnak elő, „fekete” zene-e? Vagy a „fekete” zene csak része az afroamerikai zenészek repertoárjának, amin keresztül félreérthetetlenül megmutatkozik az afrikai karakter?

Az afroamerikai zene stílusának kialakulásáról, ma a következő elmélet a legelfogadottabb. Nincs kétség afelől, hogy az afrikai rabszolgák magukkal hozták saját zenéjüket. Azokon a területeken, ahol számuk jóval meghaladta fehér uraikét, és ahol a fehérektől elkülönítve éltek, viszonylag kis változásokkal, de továbbvitték afrikai öröksé-

güket. Elképzelhető, hogy áttelepítésük után megőriztek olyan kulturális – zenei – elemeket, amelyek Afrikában gyorsabban megváltoztak volna, hiszen ott nem éltek elszigeteltségben. Néhány daluk és jellegzetes ritmusuk vagy egyéb zenei jellegzetességük még ma is megtalálható dalaikban, repertoárjuk nagyobb része azonban Amerikában született, ugyanakkor nagyrészt Afrikából örökölt stílusban és formulákkal.

Azokon a területeken, ahol az afroamerikaiak jobban keveredtek a fehér lakossággal, és kevésbé zárt közösségekben éltek, nagy mennyiségű folklórelemet vettek át a fehérektől. Ilyen például a templomi és a populáris zene. Jellemző volt ugyanakkor az is, hogy a fehérek közeltek az afrikai hagyomány egyes elemeihez, és fokozatosan át is vettek néhányat. A fehérek zenéje mindenhol, minden eseményen befolyást gyakorolt a feketékre, ennek megfelelően alakult át bizonyos fókig saját éneklési módjuk. Néhány esetben, bár jóval ritkábban, az indiánok kultúrája is hatott a rabszolgák zenéjére. Így zenei asszimilációjuknak három állomása volt: egyfelől a fehérektől dalokat tanulhattak, amelyekkel együtt átvették azok éneklési módját, technikáját; másfelől ezt a fehér előadói gyakorlatot és technikát elkezdték saját dalaiknál is használni; végül a saját, Afrikából hozott előadói gyakorlattal énekeltek fehér dalokat.

A feketék az Egyesült Államokban dalokat tanultak uraiktól, valamint a városban a szomszédjaiktól. Néhány dalt a fehérek stílusában énekeltek, de a legtöbbjükön érezhető és felismerhető volt – még ma is az – számos jellegzetesen afrikai vonás.

Minden bizonnyal az áttelepülést követően továbbra is énekeltek Afrikából származó dalokat, és új dalokat is szereztek afrikai stílusban. Úgy tűnik, hogy igazából Brazíliában és a Karibi-térségben több dal született, mint az Egyesült Államokban, ahová a rabszolgákat nem egyenesen Afrikából szállították, hanem éppen a karibi vidékről, ahol a nyelvi és a törzsi kötelékek már felbomlottak.

A kettős folyamat, miszerint a feketék a fehérektől és a fehérek a feketéktől vesznek át különböző zenei elemeket, kulturális kiegyenlítődshez vezet. Amikor ugyanis egy kultúra „elmerül” egy másikban, a két kultúrának azon jellemvonásai, amelyek hasonlóak vagy kompatibilisek, hajlamosak kiegyenlítődni, vagy egy új kombinált formában ötvöződnek.

Így például mind az afrikai, mind pedig az európai zenére jellemző volt a harmonizálás, s ez az afroamerikai zenében sincs másként, így ez a jellegzetesség egyaránt származhat az európai és az afrikai hagyományból is.

Ellenben, az észak-amerikai indián és az európai zenében kevés a közös vonás, más és más zenei formák jellemzik a két kultúrát, melyek nem vegyültek, így közöttük nem is alakulhatott ki kiegyenlítő-dés.